

زموږ

د باچا خبرې

نولونه : یحیی وردک

Ketabton.com

کتاب پېژندنه

زمورد باچا خبرې، لوړۍ برخه	د کتاب نوم
ډاکټر محمد یحيی وردک	تولونه
د افغانستان معلوماتي مرکز، افغانيک	څېرندوی
www.afghanic.org	د تولنې وېبانه
شپږم	د څېرونو لړ
افغانيک، جرمني	کمپوز
۱۰۰۰ توکه	چاپشیر
۲۰۰۸ ميلادي، ۱۳۸۷ لمريز	چاپکال
بن بنار، جرمني	چاپخای
www.afghanic.de/bk	ډاونلود
دوه ايرو	بيه

فهرست

سریزه	عنوان	ردیف
سرویزه	کامیابی	۱۲
د باچا خان ارمان	سخات خیرات	۱۳
اسلام / ربنتینی مسلمان	خیرات او ذکات	۱۴
عدم تشدید یوه نوی عقیده ؟	دانسان کمزوری	۱۴
مشال	د قومونو راوینبول	۱۵
د قوم ملگرتیا	د خلکو پبغورونه	۱۶
زماد ولس کمی	خراب عادت	۱۶
خپل کورودان کپئ	خپل مذهب په پرديه زبه	۱۷
مايوسي	دا کارکولی شم او دانه !	۱۸
مورخه غواړو / کارکول	عزت	۱۹
صبر	کمزورتیا / قوم او زبه	۲۰
د حکومتونو نړېدل	ورور وژنه	۲۱
ظالمان	دعا / لربسوونکی ؟	۲۲
د ماشوم والي عادتونه	يهود او فلسطنيان	۲۳

۳۷	زموږ ملک	۲۴	د قوم ترقی / ټوپک که قلم
۳۸	اصلی مطلب	۲۵	امان الله خان او انقلاب
۳۸	صابران	۲۵	خدایی خدمت
۳۹	زموږ ملاتر	۲۶	لومړنی تقریر
۴۰	د خپل ملک جامې / ژبه	۲۸	سیاسی شعور
۴۱	زموږ مشر	۲۹	قامولی
۴۲	بادشاھی	۳۰	بد نصیبې قوم / نفاق
۴۳	زموږ حکومت	۳۱	د ونې مثال
۴۴	ښخو ته	۳۲	يو قوم شئ / خدایی خدمت
۴۵	بدل	۳۳	ښځی
۴۶	وېره	۳۴	خدایی خدمتگاری
۴۷	په نورو اعتراضونه	۳۵	د تحریک مقصد
۴۸	مذہبونه / زما مذهب	۳۶	ستاسي ملک
۴۹	لیدران او قوم	۳۶	بد قسمته قوم

۵۶	د جینکو ورکول	۵۰	د کلی تحریک
۵۷	د خانخاوری کول	۵۱	په کابل کې د هند سفیرته
۵۷	اختلاف رای	۵۲	اندرا گاندی ته پیغام
۵۸	داوسنی نپی ساتل	۵۳	د قام آبادی / دین او زړه
۵۹	د خدایي خدمتگاری قسم	۵۴	تشدد
۶۰	خبرې او عمل	۵۵	د جینکو تعلیم او تربیت
۶۱	خانو پېژنۍ	۵۶	د جینکو ورکول
۶۲	ماخذ		

سریزه

تاسې د افغانستان او سیمې په تاریخ کې د اسې یو خوک نومولی شی، چې ستاسو لپاره سرمشق او د مثال نمونه وي؟

اته کاله مخکي یو ژورنالست د خپلې مجلې لپاره په یوه مرکه کې له ما خخه پورتنې پونښته و کړه.*

ما د دې پونښته په ټواب کې د عبد الغفار خان (باچا خان) نوم واخیست. که خه هم په هماغه وخت کې ما باچا خان ډیر نه پېژانده او نه مې د ده لیکتې او نه مې د پرڅه د ده په هکله لوستلي وو، هغه هم د مهاتما گاندي په هکله د کتابونو له لاري.

خوپه دې وروستيو کلونو کې هر خومره چې زما معلومات او مطالعه د دغه سپري په هکله زیاتیری، هغومره زما علاقه او مینه ورسره زیاته شوې او لانوره هم ډیرېږي.

زما په نظره غفار خان د شخصیت لویوالی او ارزښت هم په دې کې دی، چې دی زموربد خلکو بنسټیزو ستونزو لکه تشدد، بدل، بې تعلیمي، افراط، بې خایه سیالي او په خپل دین ناخبری ته حیر او د هغو سره بې عملی مبارزه کوله. خرنګه چې په مورب کې لا او سمهال هم د دغه شيابن له منځه نه دي تللي، نو له همدي کبله د باچا خان لارښودني او

* د غه لندنده مرکه د Ost-Westliches Journal, 3/2000 کې چاپ شوې ده.

ژوند نه یوازی تاریخی ارزبنت لری، بلکی زمود نن ورخی دستونخود حل غوره لاری هم دی.

نو خکه ده خبری زما د زره خبری هم دی. له همدی کبله دغه خبری تاسو ته هم و پاندی کوم، کیدای شي، چې لپتر لوه ئینپی خبری به ستاسود زړونو خبری هم وي.

که د اسې وي، نو خدای وکړي چې په عملی کولو سره یې د خپل ئان، خپلو خلکو او خپل ملک په ګتې ترې ګتې واخلو.

د دغه کتاب د لیکلو لپاره زه د دغونه باغلو خخه ډېره مننه کوم، چې خپل کتابونه یې ماته په اختیار کې راکړل: بناغلی مبارز خاپی، بناغلی ډاکټر رمضان سعادت، بناغلی هدایت الله بنگش، بناغلی شاه جهان کاکاخیل. د بناغلی محمد رضا خان نه مننه چې یوزیات شمېر عکسونه یې راکړل. او د بناغلی نسیم صابر هم منندوی یم، چې په لیکدوډ کې یې زما لاسنیوی وکړ.

زما هیله دا ده چې د باچا خان نوري خبری او د ده په هکله د نورو خبری هم راتولی او هپوادوالو ته یې و پاندی کړم.

یحیی وردک

بن بشار، جرمنی، نومبر ۲۰۰۸ م کال

د باچا خان ارمان

زه يو خوب وينم، يو لوی ارمان لرم.

زما د ولس حالت د صحراء هغۇ گلۇنو پە خېرىدى، چې صحرا كې زرغون

شي، خوک بى غم نە خورىي،

يو خورئىپس مړاوې شي او بیاد خاورو سره خاورې شي.

زه غواړم چې زما د ولس د يو بل سره پە غمونو او بنادى كې شريک وي.

زه غواړم چې زما د ولس د قام د خوشنالى لپاره د برابرى پە بنیاد د يو بل

سره اوږد پە اوږد کاروکړي.

زه غواړم چې دوى خپل ملي رول ولوبي او الله تعالى او بشريت ته د

خدمت له لاري، د نړۍ د نورو ولسونو پە قطار كې خپل مناسب ئاي

ونيسى.

Eknath Easwaren. Nonviolent soldier of Islam, ٧٧ منځ

اسلام

دا زما پخه عقیده او باوردي.

چې اسلام عمل، یقین او محبت دي

مسلماني بي مطلبه شي. قران دا خبره بنه صفا کړي ده چې

په يو الله باور لرل او نېک عمل د انسان د نجات د پاره کافي دي.

/ ایکنات سوارن، حضرت باچا خان-ژوند او فلسفه، ۱۱ منځ

ربتیني مسلمان

رسول الله صلی الله علیه وسلم مورته دا سبق راکرو، چې هغه کس

ربتیني مسلمان دي، خوک چې د الله تعالى د مخلوق د خوشالي او ګتې

لپاره کار کوي.

په خدای پاک د عقیدې داغوبښته ده چې سړۍ د انسانانو سره مينه

وکړي.

/ ایکنات سوارن، حضرت باچا خان-ژوند او فلسفه، ۹۹ منځ

عدم تشدد، يوه نوي عقیده؟

زما په خېر پښتون یا مسلمان لپاره د عدم تشدد د فلسفې خپلول کومه د
حیرانتیا خبره نه ده. دغه خو يوه نوي عقیده نه ده.
دا خو څوارلس سوه کاله پخوا د پیغمبر له خوا تل په مکه کې تطبيق
شوي او ده ځه وخت څخه را پدیخوا، د هغوټولو لخوا په کار اچولی شوي
ده، چې ځاند ډلم څخه خلاص کړي.
خو موبهړه کړي وه او کله چې ګاندي جي زموږ پرمخکي واجوله،
موږ فکر کوو، دغه يوه نوي عقیده ده.

Eknath Easwaren. Nonviolent soldier of Islam, ۱۰۳ منځ

مشال

پښتانه ډير مضبوط قوم دی او گته کولی شي.
خو په پښتنو کښې دوه کمزورتیاوي موجودې دي:
۱ یوه دا چې بي اتفاقه دي
۲ او دويم دا چې پيسې ته تینګ نه دي
که دا دوه کمزورتیا ګانې تري ووئي،
نو د دنيا هیڅ طاقت پرې غلبه نشي کولی.
پښتون مجله، اتمه ګنه، ۱۹۹۲ م، پښور، ۷۳ منځ

د قوم ملګرتیا

مورد خود خدای د پاره لګیا یو، د دې قوم خدمت کوو.
که قوم زمود ملګرتیا وکړه، نو دوی به آزاد شي نو که زمود مخالفت یې
وکړو نو دوی به برباد شي.
ولې چې بغیر د قوم د امداد نه مورې خپل منزل ته رسیدی نه شو.

زمادوند او جدو جهد، ۵۳۹ منځ

زما د ولس کمی

زما د ولس تاریخ د گټو او د مرانې د کیسو څخه ډک دی.

ولې دلته کمی هم شته،

هغه دا چې د ڇیرو قربانیو ورکولونه وروسته هغه څه چې تر لاسه شوي

دی، هغه خپلو کښې د دشمنیو او ذاتی حسد په وجه بايلل شوي دي.

دوی ته تل خپلو کښې د بې اتفاقی په وجه تاوان رسیدلی دی.

بهرني قوت په دوی بریالی شوي نه دی.

ایا خوک د جنګ په میدان کې د دوی مخه و هلی شی؟

/یکنات سوارن، حضرت باچا خان-ژوند او فلسفه، ۵۵ منح

خپل ڪور ودان ڪرئ

ای پښتنو!

ستاسو ڪور وران شوی دی.

راپاخى او دا وران ڪوري بيا ودان ڪرئ

او دا خبره ياده لري چي تاسو د یو باتور نسل سره تعلق لري.

ایکنات سوارن، حضرت باچا خان-ژوند او فلسفة، ۴۰ منځ

مايوسي

زه نه مايوسه کېږم.

مايوسي په هغه کسانو باندي رائي، چي د ئخان د پاره کار کوي.

څوک چي د خپل غرض او خپل مطلب د پاره کار کوي.

زه خود پښتون خدمت د خدايي خدمتگار په حیث کوم.

زه به ولې مايوسه کېږم.

- د باچاخان سره د غنيي ختيک مرکه: حضرت باچا خان، ژوند او فلسفة کتاب، ۳۶۱ منځ

مورد څه غورو؟

مورد یو نوم غواړو

په دې کور کښې یوه خونه غواړو

خو غواړو چې مور په خپله د دې خونې څښتن او جوړونکي وو

Rajmohan Gandhi. Ghaffar Khan: non-violent Badshah of the Pakhtuns مخ ۲۴۳

کار کول

د دې ټولو خبرو نه مور له سبق اخيستل په کاردي او هر کار چې کوونو

محض په جوش او جذباتو بې ونه کړو. بلکه د هغى په هر پهلو باندی په

بنه شان سوچ او غور و کړو

او که چیری د هغى د پاره د هر قسم قرباني او تکلیفونو ته تیار نه یو،

نو شروع بې نه کړو.

زماڙوند او جدو جهد، ۲۱۶ مخ

صبر

زه تاسو ته يوه داسې وسله درکول غواړم، چې پولیس او پوچ به ستاسو

سره خه کولي نه شى.

دا زموږ د پیغمبر وسله ده. دا د صبر او استقلال او په نېغه لاره د تلو

وسله ده. د دنيا يو قوت هم د دي طاقت مخه نه شى نيوى.

چې تاسو کله خپلو کليو ته ورځي، نو خپلو کليوالو ته ووایئ، چې دلته

يود الله تعالى فوچ دې، چې وسله پې صبر ده.

خپلو ورونيو، تربورانو او کليوالو ته ووایئ، چې د الله تعالى په دې فوچ

کې شامل شئ او په دې لاره کښې ټول تکليفونه وزغمي.

که تاسو صبر خپل کړو، نو تاسو به بريالي وي.

ایکنات سوارن، حضرت باچا خان-ژوند او فلسفة، ۲۲۳ مخ

د حکومتونو نېپدل

زه دلته تاريخ نه بيانوم، صرف دا خبره بسکاره کوم چې د دې خه وجه ده
چې پښتون لوی لوی حکومتونه جورو له شول خو تېينګولي بي نه شول؟
د دې وجه داوه، چې په پښتنو کي اجتماعي ژوند، قومیت او اتفاق نه و.

زما ژوند او جدو جهد،^۹ منځ

ظالمان

ربستيا خبره دا ده چې ظالمان بهادران نه وي،
څېرې زدله او بیمانه وي.
بهادر سړۍ هیچري په چا ظلم نه کوي.

زما ژوند او جدو جهد،^{۱۰} منځ

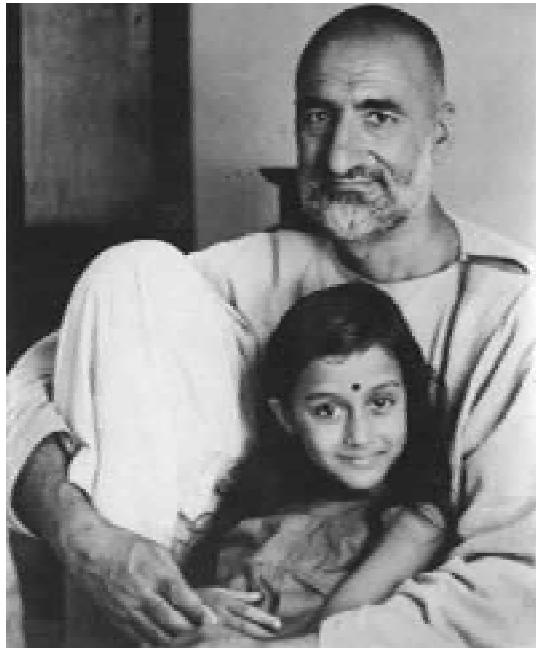

د ماشوم والي عادتونه

په ماشوم والي کښي چې خه عادتونه په بچو کښي پیدا شي،
نو چې بیا غټ شي، نو هم پکښي وي
او په ډېره مشکله د هغو بد و عادتونو نه خلاصیدي شي.

زمړوند /وجدو جهد، ۱۸ منځ

کامیابی

د کامیابی د پاره اجتماعی تحریک او قربانی په کاروی. نود چا په زړه کښی چې دا قسم جذبات او احساس پیدا کېږي هغوي له په کاردي چې په قام و ګرئي او خان سره د دې قسم د احساس خاوندان ملګري پیدا کړي او په ګډه د ظلم، زیاتي او بې عزتی مقابله وکړي. چې په قام کښی د اسې ډله پیدا شي او قوم تنظيم کړي نو کامیابی حاصلبدی شي او هغه قام بیا خوک غلام ساتلي نه شي.

زماڻوند او جدو جهد، ۲۱، منع

سخات خیرات

زه د عربو په ټولو ملکونو کښي گرځدلی يم. ما هلته حتی په مکه
معظمه، مدینه منوره، نجف او کربلا کښي هم چېږي دا د سخات او
خیرات طریقه نه ده لیدلې.

حال دا چې هلته دا طریقه ده، چې مړي او شی، خلک خبر شي، بیا جنازه
جومات ته راوري هلته بیا جنازه او شی.

ددعا نه پس وارثان خپل مړي د بسخولو د پاره مقبرې ته یوسی او نور
مسلمانان خواره شي.

دا اسلام خو موږ ته د عربستان نه راغلې دی،
خو خبره دا ده چې دا قسم عادتونه په موږ کښي خود غرضو خلکو پیدا
کړل.

زمانه زوند / وجدو جهد، ۳۰ منځ

خیرات او ذکات

اسلام چې خیراتونه او ذکاتونه واجب کړي او لازم کړي دي، په هغې
کښې لوی رازدي. دا چې زموږ خوب رسول صوايي چې «صدقة بلا رد
کوي». .

دا بلا تاسو پېژنۍ د خود غریب او امير ترمینځ نفرت نه بلا ولاړېږي.
نو چې شتمن خلک د بې وزلو پونتنه وکړي، ده ګوی سره د مصیبت په
وخت کښې مرسته وکړي، نو د غریبانو د خپلو اميرانو سره مینه محبت
پیدا شي او د بلا مخه و نیوں شي.

زماڻوند او جدو جهد، ۴۲ منځ

د انسان کمزوري

انسان هم یو عجیبه خیز دي. خه وخت چې کمزوري شي او همت بايلي
نو بیا د خپلې کمزوري او بې همتی د پټولو د پاره
قسم اقسام حیلې او حوالې لتهوي.

زماڻوند او جدو جهد، ۲۱۵ منځ

د قومونو راویښول

پښتون یو ژوندی قوم دی. د قومیت او قربانی ماده هم پکنې شته، خو راویښول غواړي. قومونه خوش په ګف او چُف نه رابیدارېږي.

د قومونو د ژوندی کولو او بیدارولو د پاره د اسې کسان په کاردي چې بې غرضه وي، دیانتدار وي، ایماندار وي او د خدائی د پاره خپل قام خدمت ته تیار وي. چې د اسې کسان په کوم قام کښی پیدا شي، نو د هغوي په کوبنښونو هغه قام کښی مینه، محبت، همدردي، وروري او عزیزولي پیدا شي. هغه قام اباد شي.

مورد بې همتو او خود غرضا خانا نو، ملايانو او بابا ګانو تیاري ته کښنولي یو، ئکه خو زمورد احال شو.

زمدا ژوند / وجدو جهد، ۶۷ منځ

د خلکو پېغورونه

زما خپلوانو او دوستانو ډېر راته ووې چې ولې پیاده ئې،

دا خلک به خه وايي؟

مورډ خلکو د پېغورونو له کبله ډېر غلط کارونه کوو.

ما ورته وویل چې زه د خلکو خبرو ته نه گورم، کارتہ گورم

که کار درست وي، خلک چې هر خه وايي زه به يې کوم

او که کار غلط وي، نو که خلک هر خه وايي زه يې نه کوم.

زما ژوند او جدو جهد، ۱۵۱ مخ

خراب عادت

افسوس په دې دې چې مورډ سره خوک بنه سلوک کوي،

هغه ته نېغ يو او چې خوک مو سر په چنډه وهی

نو هغه ته تېتېرو او دا ډېر خراب عادت دی

او مورډ د اسى عادتونه پېښوول په کار دې.

زما ژوند او جدو جهد، ۲۴۰ مخ

خپل مذهب په پردي ژبه

د هندوانو او مسلمانانو مذهب په بله ژبه کښي دی. د هندوانو مذهب په

سانسکريت کښي دی.

هندوان په هغه نه پوهېږي او زهور مذهب په عربی کښي دی او مور په

عربی نه پوهېږو.

زما ژوند /وجدو جهد، ۲۰۱۳، منځ

دا کار کولی شم او دا نه!

نو چې هر کله موب خپلی کمزوری د خدای نه پتولی نه شو، نو په کار ده
چې د خلکونه بې هم پتې نه کړو.
او چې کوم کار کولی شو په جار و وايو چې دا کولی شم او چې کوم کار نه
شو کولی په جار و وايو چې دا نه شم کولی.
او دا نه کړو چې یو نه کار دی چې زما یو بل و رور لګیا دی کوي بې او
هغه کار زه کولی نه شم.
نو موب له د هغه امداد په کار دی، مخالفت بې په کار نه دی.
او پخپله دله او قوم کښی اختلاف پیدا نه کړو او په ئای دډاه ورکولو
په هغه قسم قسم الزام ونه لګوو او هغه ته مشکلات پیدا نه کړو.

زما ژوند او جدو جهد، ۲۸۷ منځ

عزت

د هر سپري خپل عزت په خپل لاس کښي دی
او که هر سپري خپل خواهشات او ضروريات قابو کړي،
نو هميشه به ارام، خوشاله او عزتمند وي.

زما ژوند او جدو جهد، ۳۰۰ مخ

کمزورتیا

پښتنو کښې دا ډېره لویه کمزورتیا ده، چې چېرته لارشي او چا سره واده
وکړي نو خپله ژبه تري پاتې شي.

زمور سره په سرحد کښې په زرگونو هندوان اوسي، هغوي هغه خپله ژبه
هېر کړي نه ده، پنجابي يې هم زده ده او زمور ژبه يې هم زده کړي ده.
دا کمزوري صرف په مور پښتنو کښې ده.

زماڙوند او جدو جهد، ۳۰۱ منځ

قوم او ژبه

حقیقت دا دی چې په دغه وخت په پښتو کښې هیڅ نه وو او نه پښتون د چا
یادوه او پښتون قوم د مرہ ناپوهه، نادانه و، چې دا خپله ژبه ورته
سپکه بسکار بده.

او چې کوم قوم ته خپله ژبه سپکه شي نو هغه سپک شي، او چې خپله ژبه
ترې ورکه شي نو ورک شي.

زماڙوند او جدو جهد، ۳۳۴ منځ

ورور وژنه

ای پښتنو ورونيو

يو کافر خپل کافر ورورنه وژني.

تاسو چې خان ته مسلمان وايئ بیا ولې يو پښتون بل پښتون وژنې؟

او نه چرى يو فرنگى پخپل قوم مخبرى کوئ او د هغوي ملګرتیا کوئ او

نه چرى يو هندو د خپل هندو برخلاف نا حقه او د دروغو شاهدی کوي

او نه د خپل هندو ورورد شرمولو او د بې عزتى کوشش کوي.

خواي پښتنو ورونيو بیا ولې تاسو په ناحقو شاهدو د يو بل بې عزتى او

شرمولو پسى روانې.

لړ خود خدای نه و پرېږئ او شرم و کړئ.

زما ژوند / وجدو جهد، ۳۱۶ منځ

دعا

موبِ چې ئان تە مسلمانان وايوا او پىستانه يو، موبِ دې خپل پىستۇن
مسلمان ورور وۇزنو، شىمۇو او مخبرى دې پرى كۈو.
دعا و كېئ چې موبِ لە خدائى پاك پوهە او علم را كېي
او زمود پە زىپونو كېنى اللە تعالىٰ مىنە او محبت، وروولىي، عزيزدارى،
قامولي او اتفاق پىدا كېي.

زماڭوند او جدو جەد، ۳۱۷ مۇخ

لار بىوونكى؟

خلک وايىي پىستۇن ترقىي ونه كېھ پە ورانو لارو روان شوي دى.
لىكىن حقيقىت دادى چې پىستانو تە چا سمه لار بىو دلى دە؟
چاد ورانو نە منع كېي دى او دوى منع شوي نە دى؟
ھى افسوس د نورو قومونو پە شان د دوى غم خور نىشته؛
د دوى شىپۇن نىشته ئىكە خويى شىمنىان خورى او ماتوي.

زماڭوند او جدو جەد، ۳۱۷ مۇخ

يهود او فلسطنيان

په فلسطين کښي يهوديانو بسکلې بسکلې نوي کلي، بشارونه او باغونه
جور کړي دي او لګکيا دي چورو وي بي،
ليکن مسلمانان بي لا هغه شان په غفلت کښي پراته دي او د امام مهدي
صاحب ته په انتظار کښي دي چې مور به پخپله خه نه کو و هغه به راشي
او هغه به راله هرڅه وکري.

دوی دومره بي علمه او بي خبره دي چې امام خو پرېزدې چې پيغمبر
راغلى دي او خپل قوم ورسره ملا تړلې نه ده نو پيغمبر کاميابه شوي نه
دي.

زمـا ژونـد / وجـد و جـهـد ، ۳۲۷ منـجـع

د قوم ترقى

په جيلخانه کښې ما د خپل قوم په حالاتو باندي په نه شان سره غور کړي
 و زه په دې نتيجه ورسیدم چې په دنيا کښې هیڅ قوم بغیر د خپلې ژبې نه
 ترقۍ کولی نه شي او په هغوي کښې علوم او فنون پیدا کېدای نه شي.
 ما دا اراده کړي وه چې ضرور به یوه رساله په پښتو کښې د خپل قوم د
 پوهولو، د دنيا د حالاتو نه خبرولو او د خپلې ژبې طرف ته د مایل کولو
 (مخ کولو) د پاره جاري کوم او د دې کوشش به هم کوم چې انجمن په
 خپله ژبه کښې د بچو د پاره د ابتدائي تعليم انتظام و کړي.

زماڻوند او جدو جهد، ۳۳۳ منځ

ټوپک که قلم؟

ن ورځې د پښتنو لپاره د ټوپک ضرورت نشته دی،
 بلکه د قلم ضرورت دی.
 ولې چې زموږ د ملک آزادی به په ټوپک نه وي، بلکه په قلم به وي.
 باچا خان لیکونه، لوړۍ برخه، ۴۳ منځ

امان الله خان او انقلاب

په پښتنو کښی ډېر بادشاھان تېر شوي دي لیکن د پښتنو نسخو، نزو چې
څو مره مینه او محبت د امان الله خان سره و هغه بل بادشاھ سره نه و.
امان الله خان به وې چې زه د پښتنو انتلابی بادشاھ یام او د هغه دا خبره
بالکل رښتیا وه چې هغه په پښتنو کښی یو عجیبې انقلاب پیدا کړو.
انقلاب یو سیلاب وي چې راشی نواوده خلک یوسې
او ویښ ترې فایدې او چتې کړي.

زما ژوند او جدو جهد، ۳۴۱ منځ

په دورو کښي د باچا خان لوړونۍ تقریر

پښتنو ورونو !

موبې ستاسو ورونيه یو، ستاسو خدمتگار یو، ستاسو خدمت له راغلي
یو. رائخې دا خپل وران کور جوړ کړو.

تاسو لبډي دنیا ته وګوري که علم مو نشته نو سترګي خو مو شته. د دنیا
خلک او قومونه اسمانونو ته وختل او موبې په مئکه پاتې شو.

هغوي چې زموږ په شان بنیادم دي، موبې ورته لاس نیولی دي. چانه دانې
غواړو چانه پیسی غواړو. موبې له خداي د جنت په شان ملک راکړي دي،
د دولتونو او نعمتونو نه ډک دي او زموږ پکښي خه حال دي؟

د جوارو ډوډي نشته چې په مرډ ګډه یې و خورو.

هغوي ولې اباد شول؟ او موبې ولې پاتې شوو؟

...

...

هغوي کښي ورورولي ده، قامولي ده او اتفاق ده.

په موږ کښې پري دي جمپي دي، بغض دي، کينه ده، نفاق دي.
دانن دنياد قامولي دنياده.

که قوم شوئ، نو دنيا به مو هم آباده شي او ستاسو آخرت به مو هم آباد
شي.

زما ژوند او جدو جهد، ۳۵۷ مخ

سياسي شعور

سياسي شعور په يو قوم کښې د اسمانه نه رائي

او چې په کومو قومونو کښې د سياسي شعور خلک پیدا شي نو خپل

قوم پسى و ګرئي، هغوي کښې سياسي شعور پیدا کړي.

مسلمانان ډېربنه قوم دی خو په هفوی کښې داسې خلک تراوشه پوري

پیدا شوي نه دي.

تاسي د هندوانو، مسلمانانو دي ليډرانو ته فکرو کړي.

د هندوانو مشران او ليډران قوم پرست دي

خود مسلمانانو مشران او ليډران خان بهادران او خان صاحبان وي.

زماڙوند او جدو جهد، ۴۲۷ منځ

قامولي

اى ورونيو !

نن د قامولي دنیا ده. تاسی وینئ چې کوم قومونو کښي قامولي او
وروولي راغلي ده نو هغه آسمان ته وختل او اباد شول.

دا موبههم يو قوم يو، نو دا موبهولي پاتې شو؟

دا موبهحکه پاتې شوو چې موبهکښي قامولي، وروولي، مينه محبت او
اتفاق نشته.

نو زه تاسو له حکه راغلى يم چې تاسو زما قام يئ خوتاسو خپله ژبه،
پښتونولی، تمدن او ټول خیزونه پرېښي دي تر دې چې لنگونه مو وهلي
دي.

دا هم درته وايم چې يوه مرغى د سيل نه جدا شي نو هغه ورکه شي.

زما ژوند / وجدو جهد، ۴۳۱ منځ

بد نصیبه قوم

ما دی خپل بد نصیبه قوم ته کتل چې اول خود دوی د خدمت خوک نه وي
او که خوک یو نیم پیدا هم شی
نو خوک د خدمت موقع نه ورکوي.

زما ژوند او جدو جهد، ۱۴۵۳ منح

نفاق

زما یقین دی چې کوم قوم کښې نفاق او ډلې وي هغه خپل منزل ته
رسیدی نه شي
او نن چې مور غلامان یو د دې وجه نفاق دی او پړې جنبې دی.
زما د ډله بازو او نفاق نه ډېره کر که کېږي.

زما ژوند او جدو جهد، ۱۴۴۷ منح

د ونې مثال

مودبیو قوم یو اود یو بابا اولاد یو.

زمورد مثال د یوې ونې دې چې دې کېنىې ډېرې خانګې وي خو موندې یې یو
وي او چې څوک د هغې ونې یوه خانګه پرې کوي نو د هغې ونې سورې ته
نقسان رسې. او که د هغې ونې موندې وچ شې نو ټولې خانګې یې وچې
شې.

نو نن ورځې پېرنګیان لګیا دې دغه خانګې ورو ورو پرې کوي. تاسو
وېښ شئ که دغه خانګې ختم شې نو ستاسو بچې به په نور پاتې شې او د
سرسوري به یې ورک شې او که چېږي دغه موندې وچ شو نو دغه ټولې
خانګې به یې وچې شې، یوه به هم پاتې نه شې.

زما ژوند / او جدو جهد، ۴۵۵ منځ

يو قوم شئ

زه تاسو ته وايم چي دبسمن لگيادى، تاسو وركوي او په دې کوشش
کېنىي دى چې دا مونه وچ شي. كه تاسونه دا مونه وچ شو نوبىا به ورک
شي.

پاھى!

دا خپل کور جوړ کړئ. دا بېل بېلوالى پرېبدئ يو قوم شئ.
كه يو قوم شوئ نو ستاسو دنيا به هم اباده شي او اخرت هم.

زماڻوند او جدو جهد، ۴۵۶ منځ

خدايي خدمت

مود پښتانه خدايي کار او خدمت هغه کار او خدمت ته وايو
چې بې د کومې طمعي، غرض او اجرت نه د خدائى د پاره کوو
او خدائى خو خدمت ته ضرورت نه لري،
د خدائى د مخلوق خدمت د خدائى خدمت دی.

زماڻوند او جدو جهد، ۳۵۶ منځ

بَسْحَبِي

بغير د بَسْحَبِو نه يو قوم ترقى كولى نه شي.

ولي چې زموود د کور او بچو ټول پرورش د هغوي په لاس کښې دی
او زموود ګاهي چې کومې دوه پایې دی يو سړۍ او بله بَسْحَبِه ۵۵.

نو تاسو په خپله خیال و کړئ چې يوه پایه پنچرو وي
نو ګاډۍ به خنګه لار شي؟

زما ژوند / وجدو جهد، ۴۵۷، مخ

خدایی خدمتکاری

خدای ته د خدمت ضرورت نشته، د خدای خدمت د هغه د مخلوق خدمت
دی او د خدای مخلوق یوازی مسلمانان نه دی، ټول د هغه مخلوق دی.
که هندو دی که سک دی که عیسایی دی زمود فرض د دنیا نه ظلم و رک
کول دی او مظلوم د ظالم نه خلاصوں دی.
مورد به د هغه قوم او حکومت مخالفت کو و چې خوک د خدای په مخلوق
ظلم کوي، که ظالم زمود و رور او مسلمان هم وي.
بله دا چې زمود خدمت به د خدای د پاره وي، د خه غرض د پاره به نه وي.
مورد له چې خوک خومره تکلیف را کوي، زور زیاتی راباندې کوي،
مورد به بدل نه اخلو، بلکه صبر به کوو
او د هغه سپی، قوم یا حکومت د پوهولو کوشش به کوو.

زمانه زوند او جدو جهد، ۴۵۷ منځ

د تحریک مقصد

دا تحریک زموبد ورورولی او قامولی تحریک دی او
موږدا کوشش کوو چې د تولو پښتنو یوه ورورولی او قامولی جوړه کړو
او د دوی د زړونو نه بغض، کینه، تربگنی او دېسمني لیرې کړو.
چې اتفاق پکښې پیدا شي، محبت او همدردي پکښې پیدا شي
او یو قوم شي.

زمانه زوند / وجدو جهد، ۳۵۸ منځ

ستاسی ملک

ای ورونو!

که یو قوم شوئ، نو تاسو له خدای داسی ملک در کرپی دی
چې د دولتونو او نعمتونونه ډک دی. خوستاسود بی اتفاقی په وجه
پري نور خلک مزې کوي او که تاسو یو قوم شوئ نو ستاسو ملک بل
څوک خورپی نه شي.

ستاسو دنیا او اخترت به اباد شي او د داسی ملک چې دې کښې به یو
سپې غریب پاتې نه شي، تول به خانان شي.

زماڙوند او جدو جهد، ۴۵۱ منځ

بد قسمته قوم

هغه قوم دنیا کښې دې بد قسمته وي چې هغوي کښې داسی خلک پیدا
شي چې پخپله خود قوم او ملک د خدمت د پاره تیار نه وي
او چې څوک پکښې د خدمت د پاره پیدا شي نو هغوي خدمت ته نه
پرې بدې. زماڙوند او جدو جهد، ۵۰۰ منځ

زمورد ملک

دا ملک خدای مورده را کپری دی او دغه شان خدای هر یو قوم له یو
ملک ورکپری دی.

د دې لپاره چې هفوی او د هفوی بچې پرې آباد شي. ملک خو زموردی
خواختیار یې د بل دی او دغه وجهه ده چې زمورد بچې وربی تربی او برینه
دی او مزې پرې نور خلک کوي.

غلامی د خدای لعنت دی او مورده د دې لعنت نه ئاخان خلاصول په کار دی
او دا به هله وشي چې مورکې قام ولی، ورورو لی، اتفاق او مینه محبت
پیدا شي.

زه اميد کوم چې تاسو به زما په دې خبرو غور او فکرو کړئ. که دې کښې
يوازى زما فايده وي نو مه یې کوئ او که دې کښې ستاسو د دنیا او
آخرت ګتې وي نو عمل پرې وکړئ چې تاسو آباد شئ او ستاسو بچې آباد
شي.

زماروند او جدو جهد، ۵۰۶ منځ

اصلی مطلب

مورد هم یو قوم یو. مورله هم د خپلی آبادی او ترقی د پاره خه جدو جهد
په کار دی او که نول عمر په نیستی او غلامی کنی پراته یو،
نو ورک به شو.

زمور اصلی مطلب قوم کنی مینه، محبت، قامولی، ورورولی او اتفاق
دی.

زما ژوند او جدو جهد، ۱۰۵ منح

صابران

خدای پاک وايي چې زمانه امداد په صبرا او اتفاق سره غواړئ.
او خداي پاک ويلی چې خوک زما په لاره کنی مړ شي نو هغه مړنه دی
ژوندي دی، خو تاسو په دې باندی نه پوهېږئ.
او خداي پاک وايي چې زه د صابرانو ملګری يم.
زما ژوند او جدو جهد، ۱۱۵ منح

زمورد ملا تر

مورد خدای د پاره د خدای د مخلوق خدمت ته ملا ترلې ده.
که تاسو هم د خدای د مخلوق خدمت کول غواړئ او خدای رضا کوئ،
نو مور سره په خدایي خدمتگاری کښي ملا وترئ
چې د ادنيا مو هم جنت شي او اختر کښي هم د جنت حقدار شو.

زما ژوند او جدو جهد، ۱۱۵ منځ

د خپل ملک جامی اوژبه

د شپې د ټول کلی بسحی راجمع شوې. ما او حکیم صاحب ورته تقریرونه

وکړل چې

تر کومې پورې تاسود قام د پاره ملا ترلې نه ده، قوم و چتبدي نه شي

او د خپل ملک د جامو اغosto وعدې مې ترې واختستې

چې د خپل ملک جامی به اغوندي.

زماژوند او جدو جهد، ۵۱۶ منځ

د هزارې پښتنو !

زمادا خبره ياده ولرئ چې د چانه ژبه ورکه شوې ده، هغه ورک شوي دي

او چاته چې خپله ژبه سپکه شوې ده هغه سپک شوي دي.

تاسو خپله ژبه هېړه کړي ده او تشه ژبه درنه ورکه شوې نه ده

بلکه ورسره هغه پښتو درنه هم ورکه شوې ده.

زماژوند او جدو جهد، ۵۱۴ منځ

زمور مشر

دا تاسو چې زماد بادشاھي چغى وهئ نو چې دا تحریک موبې شروع کړي
 دی دا خود باچایي د پاره نه دی چې زه دې بادشاھ شم.
 او که چېرې تاسو ما بادشاھ کړئ نو اول خو په اسلام کښې باچایي نشته
 او بله دا چې ستاسو به خاورې په سر شي او زما به مزې وي.
 نو تاسو پوه شئ چې نه ما او نه بل خپل باچا کړئ.
 موبې باچایان جو پول نه غواړو، باچایانو ته مو ضرورت نشته.
 زموږ به یو مشروې او د قوم په رايه او مرضا او مشوره به وي او هغه
 سرې به وي چې هغه نېک او ايماندار او د قوم او ملک خيرخواه وي.
 تکلیفونه او قرباني او ډېر خدمت يې د قام او ملک کړي وي
 او چې د دې مشري، اهلیت او پوهه هم پکښې وي.

زماد ژوند / وجدو جهد، ۵۲۷ مخ

بادشاهی

زمورد حکومت به د جماعت تابع وي، جماعت به د حکومت تابع نه وي.

بادشاهی خراب شی دی او د قوم او ملک پکنې ډپر نقضان دی.

او که چیری نن یو باچا هم بنه وي نو سبا به یې زوی باچا وي، نو خوک

ویلى شي چې گوندې هغه به هم بنه وي. او باچایان کله د قوم ترقی

غواړي؟ ولې چې هروخت دا خیال کوي چې که دا خلک پوه شول نو ما

به لیرې کړي، نو هغه هروخت د قوم د پوهې لاره کښی خندہ ان اچوي.

زماڻوند او جدو جهد، ۵۲۱ منځ

زمورد حکومت

دا ملک زمورد تولو پښتنو دی نو موږ یو سړی نه خان کوو.
زمورد به کوشش دا وي چې تول خanan کړو او د اسې حکومت به جوړو و
چې هغه کښې مساوات وي او د تولو خلکو په کښې یو شان خبر او فایده
وي. که پوره وي او که سپوره وي، په شریکه به وي. امن وي، انصاف
وي زمورد به د تول قوم یوه جرګه وي او د هغې په خونښه به صدر وي.

زمما ژوند / وجدو جهد، ۵۲۸ منځ

بَحْوَتَه

دا ملک چې خنگه د سپو دی، د اسې ستاسو هم دی
او دا ستاسو چې خنگه خيال دی چې سپری لوی دی او بنځه وروکې ده، دا
په اسلام کښې نشه. لوبيي په عمل ده.

که بنځه با اخلاقه، نېکه او پاکه وي نو هغه لویه ده او که دغه شان يو
سپری وي نو هغه هم لوی دی. او که دغه شان يوه بنځه بد عمله، بداخلاقه
وی نو هغه وروکې ده او که يو سپری هم دغه شان وي نو هغه هم وروکې
دي.

په دې ملک کښې ستاسو مور سره يو شان حصه ده.
بنځه او سپری د ګاډۍ دوه پایې دی. که يوه پنچر شي
نو ګاډۍ مخکښې تلى نه شي.

زما ژوند او جدو جهد، ۵۳۰ منځ

بدل

زمود صبر جنگ دی. موربه د و هلوا او نسکنخلو بدل نه اخلو، موربه
صبر کوو او ئان به خدای ته سپارو.
مورب خدایي خدمتگار يو، خدای به زموږ بدل اخلى.
د خپلو زړونو نه خود غرضي او نفاق ليري کړئ، هکه چې د دي د لاسه
برباد شوي يو. ئان کښې نسه اخلاق پیدا کړئ،
ولې چې د بنو اخلاقو نه بغیر خوک ترقی کولی نه شي.

زما ژوند او جدو جهد، ۵۳۶ منځ

وېرە

زه پەدى نەپوهېرم چې تاسۇ ولې د پىرنگىيانو نە وېرېۋئ. دوى خۇ

ستاسۇ پەشان بىنیادم دى، ستاسۇ پەشان يو قوم دى.

تاسۇ خۇ پە جنبىو او نفاق تباھ كېئ، وېرە دركىنى پىدا شوي دە.

دچا پە زرە كىنى چې د خدائى وېرە وي نۇد ھەغە پە زرە كىنى د بل چا وېرە

نه رائىي او د چانەنە وېرېۋى

او دچا پە زرە كىنى چې د خدائى وېرە نە وي، ھەغە د هر چا نە وېرېۋى.

اي ورونو تاسۇ پە زرە كىنى د خدائى وېرە پىدا كېئ.

زما ژوند او جدو جەد، ۵۳۶ مۇخ

په نورو اعتراضونه

زمود کار په چا اعتراضونه او نکته چیني نه ده

او دا زمود کار نه دی چې په نورو جماعتونو او دهغوی په مشرانو نکته
چیني او اعتراض وکړو.

زمود کار دا دی چې مورب خپل پروگرام خلکو ته پیش کړو چې مورب
ستاسود پاره دا غواړو او دا کاريوازی نه کېږي.
دا به هله کېږي چې تاسو راسره ملګري شئ.

ملک هم ستاسي او زمود شريک دی، قوم هم شريک دی
او کار هم شريک دی.

زمـا ژوند / وجـو جـهد ، ٦٥١ منـجـع

مذہبونه

د گاندي جي په زره کښې د تولو مذہبونو یوشان احترام و او هغه به د اتول مذہبونه حق ګنيل او زما عقیده هم د غسي ده . خداي په قران کښې وايي چې ما هر قوم ته د هغوي نه یو هادي لېږلی دي .

زما ژوند او جدو جهد ، ۶۱۶ منځ

زما مذهب

زما مذهب ربستيا ، مينه ، محبت او د خداي د مخلوق خدمت دي . مذهب همبشه دنيا ته د اخوت او محبت پيغام راوري دي .

د کومو خلکو په زړونو کښې چې د بنی نوع انسان د پاره رواداري ، مينه او محبت نه وي او د کوم سري په زره کښې چې نفرت ، بعض ، کينه وي نو داسي سپي د مذهب نه ډېر لېږي وي .

زما ژوند او جدو جهد ، ۶۱۶ منځ

لیدران او قوم

د کوم قوم لیدران زړو روی، هغه قوم کښې زړورتیا پیدا شي،
او چې د کوم قوم لیدران بزدل روی، هغه قوم کښې بزدلې پیدا شي.

زما ژوند او جدو جهد، ۷۲۱ مخ

د کلی تحریک

دا تحریک د خدای د مخلوق د خدمت او انسانیت تحریک و.

دی تحریک په مسلمانانو، هندوانو، سکهانو کښی د مینې محبت او
خدمت جذبه پیدا کړي وه چې پخوا یې مثال نه و.

دا تحریک کلیوال تحریک و، مرکزی هم په کلی کښی و. ئکه چې
اکثریت قوم په کلی کښی اوسي.

د دی تحریک فرق د نورو تحریکونو نه دا و چې نور تحریکونه د بنارونو
نه شروع کېږي او په کلو کښی خورېږي.

مګردا تحریک د کلو نه شروع شو او په بنارونو کښی خور شو.

زماڻوند او جدو جهد، ٧٢٩ منځ

په کابل کې د هند سفیر ته

افغانان، پښتنه به هېڅکله کمونیزم یا روسيه ونه مني. دوی به مرهء کېږي. خوک چې کولای شي، وطن به پرېږدي.
زه باید د برژنیف سره خبرې وکړم. زه به هغهء ته ووايم «رحم و کړه».
زه به ریگن ته هم ووايم «رحم و کړه».
کمونستان نه یوازې خلک، بلکه ونې هم په افغانستان کې له منځه وړي.
انقلاب په یو ظلم باندې اوښتی دی.

سفيره، تاسو څوان یاستئ، خو تاسو باید یوه غمیزه و پېژنۍ، او س په
افغانستان کښې دا سې غمیزه روانه ده.
مجاهدين د شپې وژنه کوي. روسي عسکر سهار وژنه کوي.
نتیجه یې دا ده، چې پښتون مری.

Dixit, An Afghan Diary: Zahir Shah to Taliban مخ ۳۰

اندرا گاندي ته پيغام

ما تا ته په خرگنده توګه تشریح کړل، چې تول افغانان د کمونستانو پر
ضد دي. ما تا ته هم ویلي دي، چې په افغانستان کې هېڅ وخت کمونیزم
حاکم کیدلای نه شي.

که جګړه دوام وکړي، د افغانستان خلک به له منځه ولاړ شي.
ته د نهرو لوري په او هم دي د گاندي جي او د هغود ملګرو سره ژوند کړي
دي، ته ماته هم د لور په شان يې.
په افغانستان کې ماشومان، بنځۍ او سړي مری.
ته په خپل زړه کې هېڅ رحم نه لري؟

Dixit, An Afghan Diary: Zahir Shah to Taliban مخ ۹۳
R. Gandhi: Ghaffar Khan: non-violent Badshah of the Pakhtuns. او ۲۵۵
پانه ۲۵۶

د قام آبادی

کوم قام کښې چې د خدای د پاره د خدمت خلک پاته نه شي، نو هغه قام
په دنيا کښې چېرې ترقېي کولى نه شي
او چې په کوم قام کښې د خدمت قدر نه وي هغه ملک چېرې آباد بدلى نه
شي.

د باچا خان لیكونه، دوھمہ برخه، ۴۷ مخ

دین او زړه

زموود ملک ته اسلام د اسلام په لاره رانه غې، د سیاست په لاره راغۍ،
د ملک ګیری په لاره راغۍ، د زور او تشدد په لاره راغۍ.
او په دین کښې زور نشته. بلکه هغه د زور مخالف دی.
لاکره فی الدین. ولې چې د دین تعلق زړه سره دی او زړه په زور یو شی نه
قبلوي، بلکه په پوهه یې قبلوي،
نود دین لار زور نه دی، تبلیغ دی.

د باچا خان لیكونه، دوھمہ برخه، ۱۲ مخ

تشدد

د تشدد وسله توپک دی.

عدم تشدد محبت دی. په خلقو کښې محبت پیدا کوي. صبر او همت پیدا کوي، جرت پیدا کوي،
تشدد په خلقو کښې نفرت پیدا کوي، ویره او قهر پیدا کوي او تاسې د اسلام ابتدائي او د مکې زندګي و ګورئ چې هغه خود تشدد زندګي و ه.
او دا خومره لوی صحابه چې په اسلام کښې وو او دا لوی لوی کارونه بې کړي دي، هغه ټول مکي وو او عدم تشدد پیدا کړي دي.

د باچا خان لیکونه، دو همه برخه، ۷۲ منځ

د جنیکو تعلیم او تربیت

زما خیال ورخ په ورخ د جنیکو تعلیم او تربیت طرف ته زیاتیرې.

ولې چې زهدا خبره د قوم د پاره خطرناکه ګنیم، چې هلکانو له خودې
تعلیم ورکړي شي او جنیکۍ دي د علم نه محروم پاته شي.

چې د دي نتيجه به دا وي چې زموږ هلکان خو به اول جا هلانو بسحوم سره
ودونه نه کوي او که چېږي و هم کړي، نو اکثر به یې کور سمون نه خوري
او همېشه به پکښې کش مکش وي.

چې د دي نه زموږ ملک او قوم ته د یو لوی نقصان د رسپدو انديشه ده.

باچا خان لیکونه، لوړۍ برخه، ۱۵ مخ

د جينکو ورکول

زمورد په قوم کښې دا یوه ډپره د نقص خبره ده چې هغوي جينکۍ په
وړوکوالې ورکوي او جينکوله دا موقع نه ورکوي چې هغوي په خپله
خونبشه واده وکړي او یا که نه غواړي نونه دې کوي.
د دې متعلق زما د رايده چې دا رسم هم پربنسلو دل په کاردي.
او هغوله پکاردي چې د تولو نه اول خپلو بچو له تعلیم ورکړي
او د هغوي د اخلاقې تعلیم او تربیت خاص خیال و ساتي
او خه وخت چې هغوي د سبق نه فارغه شي، نو د هغوي د مرضا مطابق د
هغوي په معاملاتو کښې هغوي سره د هر قسم امداد وکړي.

باچا خان لیکونه، لوړۍ برخه، ۱۶ منځ

د ئان خاوری کول

کومه دانه چې په پتی کښې خان خاورې نه کړي، هغه هم چېږي زرغونه
شوې ده؟ هغې نه هم چېږي بوټۍ شوې دی؟ او د هغې نه هم چېږي دانه
پیدا شوې ده؟

دانې همیشه د هغې دانې نه پیدا کېږي، چې ئان خاورې کړي.

باچا خان لیکونه، لوړۍ برخه، ۴۶ منځ

اختلاف راي

اختلاف راي همیشه په خلقو کښې وي. اختلاف راي خه بد چیز نه دی.
رسول اکرم ص خود امت اختلاف راي ته رحمت ویلی دی. لیکن په
موجوده وخت کښې زموبد مسلمانانو او بیا خاص زموبد پښتنو
اختلاف راي زحمت دی.

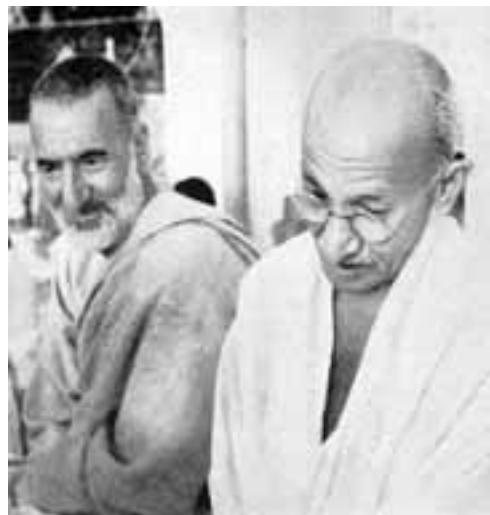
زمور اختلف راي نه همېشه ذاتیات جوړېږي او د دې ذاتیاتو په وجهه که
چېږي د پښتنو تاریخ و گورئ، نو همېشه تباہ شوې او برباد شوې دی.
باچا خان لیکونه، لوړۍ برخه، ۵۶ منځ

داوسنی نړۍ ساتل

داوسنی نړۍ په يوازنې صورت تهها و تنها کولی شي چې د اتمومي اسلحو
د شر خخه د عدم تشدد په پېروي، خان و ساتي.
نړۍ د ګاندي جي غونډي کسانو ته ضرورت لري چې د دوستي، محبت
او سولي پيغام د پخوا خخه لازيات خلکو (نړيوالو) ته ورسوي .
په دې شرط سره که واقعا هفوی نه غواري چې مدنیت او بشريت د هغې
د مخ خخه و مینځل شي.

Eknath Easwaren. Nonviolent soldier of Islam, /ووممخ،/

د خدايي خدمتکاري قسم

- زه خدايي خدمتکاريم او خنگه چې الله تعالي خدمت ته ضرورت نه لري، خود ده مخلوق ته خدمت، ده ته خدمت دي. زه تعهد کوم چې بشريت ته د الله تعالي په نامه سره خدمت و کرم.
- زه ژمنه کوم چې د تشدد او همدارنګه د بدل اخیستلو خخه ئان و ساتم.
- زه تعهد کوم چې هغه حوک چې پر ما تېرى او ظلم کوي عفوه کرم.
- زه ژمنه کوم چې خپل ئان د تربگنى، جدل او شخړې خخه و ساتم او په د بنمنيو کې ورگله نه شم.
- زه وعده کوم چې د هر پښتون سره لکه ورور او ملګرۍ چلنډ ولرم.
- زه وعده کوم چې پر ضد د ټولنيز رسم او رواجونو، دود او دستور ونه اوسم.
- زه وعده کوم چې ساده ژوند ولرم، بېپګنې عملي، د شيطانت او بدوساتمو خخه ئان و ساتم.
- زه ژمنه کوم چې بنه سلوک، خوی او خاصیت ولرم. د ټېبلې خخه ئان و ساتم او وعده کوم چې د ورځې کم له کمده دوه ساعته اجتماعي (ټولنيز) کارته وقف کرم.

خبری او عمل

دا خبره زما ياده ولرئ

چې په دنيا کښې کوم قومونه چې خبرې لبې کوي او عمل ډېر،
نو هغه قامونه همبشه خپل منزل ته رسیدلي دي.
زه تقرير نه کوم زما په تجويد غور وکړئ.

زما ژوند او جدو جهد، ۳۶۷، مخ

زموود باچا خبرې

خان وپېژنئ!

خپل خان وپېژنئ!

خپل خدای وپېژنئ!

او خپل دوست او دبىمن وپېژنئ!

بس نور خه ولېکم؟

الله تعالى دې موږ تولو له صبر او استقلال را کړي

او د خپل مخلوق د خدمت توفيق او طاقت دې راته عطا کړي.

باچا خان لیکونه، لوړۍ برخه، ۱۲۵ مخ

مأخذ:

۱. عبدالغفار، زما ژوند او جدو جهد. ۱۳۶ هجری شمسی، کابل-دولتی مطبعه

۲. پینتوں مجلہ، اتمہ گنیہ، ۱۹۹۲ م، پینپور

۳. ایکنات سوارن، حضرت باچا خان-ژوند او فلسفہ، ترجمہ غنی ختیک، ۱۹۹۳ م

اسلام آباد

۴. عبدالله بختانی خدمتگار، د باچا خان لیکونہ، دوہمہ برخه، دانش خپردویہ ټولنہ،

پینپور، ۱۳۸۴ کال

۵. عبدالله بختانی خدمتگار، د باچا خان لیکونہ، لو مری برخه، کابل، دولتی مطبعه،

۱۳۶۳ کال

۶. ارشادات و مکتوبات باچی خان، سید جاوید علی شاہ آف نرشک ، کلاسک

پبلشرز نو بنار

1. Abdul Ghaffar Khan; faith is a battle
Dinanath Gopal Tendulkar, Published for Gandhi Peace Foundation
by Popular Prakashan, Bombay, 1967
2. Eknath Easwaren. Nonviolent soldier of Islam, Nilgiri press, USA
1999
3. Rajmohan Gandhi. Ghaffar Khan: non-violent Badshah of the
Pakhtuns. Viking, New Delhi, 2004
4. J.N. Dixit, An Afghan Diary: Zahir Shah to Taliban, New Delhi:
Konark Publishers, 2000
5. My Life and Struggle, Autobiography of Badshah Khan as narrated
to K.B. Narang, Orient Paperback, Delhi, 1969

د افغانستان معلوماتي مرکز (افغانیک)

افغانیک د هېوادوالو، ټولنو او بهرنیو خلکو لپاره د افغانانو او افغانستان په هکله معلومات وړاندې کوي.

آرشیف:

د افغانستان معلوماتي مرکز د ټولو مهمو ټولنیزو، تاریخي، سیاسي، اقتصادي، ادبی او روغتیاپی ساحو او پونتنو په هکله په خپل آرشیف کې معلوماتي مواد (کتابونه، مجلې، اخبار، کسټونه) راغونه کړي دي. دغه مواد په دوو لړبو کې راوستل شوي دي: ۱- خوک خوک دي؟ ۲- خه خه دي؟ د موادو لست په انترنیټ پانه (www.afghanic.org) کې کتلامی شئ.

څروني:

۱ - د بشرد حقوقو عمومي اعلامي

۲ - د افغانستان اساسی قانون ۱۳۴۳ کال

۳ - د افغانستان اساسی قانون ۱۳۴۳ کال په الماني ژبه

۴ - د افغانستان اساسی قانون ۱۳۸۲

۵ - د افغانستان اساسی قانون ۲۰۰۴ په انگلیسي ژبه

۶ - زموږ د باچا خبرې

سرېبره پردي افغانیک اوس پردي باندې کار کوي چې د افغانی ټولنې د بنستیزو پونتنو په هکله مستند او علمي معلومات راغونه او بیا بی د نورو د خبرتیا او د ګټو اخېستلو د پاره خپاره کړي.

اړیکې او معلومات:

AFGHANIC

Visitor's address:
Justus-von-Liebig-Str 24
53121 Bonn; Germany
Tel +49 228-409 76 30
Fax +49 228-409 7639

Post address:
Post Box 1327
53003 Bonn, Germany
info@afghanic.org
www.afghanic.org

Quotations of Badshah Khan Badshah Khans Zitate

Collected by / Gesammelt von
Yahya Wardak

يادونه

موږ په دغه لاندې کتابونو هم کار کوو:

۱. زموږ د باچا خبرې، د وهمه برخه
۲. د باچا خان په هکله د نورو خبرې
۳. باچا خان، عدم تشدد او په افغانستان کې د سولې لاري (د مقالو توګه)
۴. د باچا خان کتابېښود

هیله من یو، چې د دغو خپرونو په ليکلو او چاپولو کښې زموږ سره خپلې
مرستې ونسیپموئ.

د افغانستان معلوماتي مرکز (افغانیک) آرشیف کې د باچا خان برخه جوړه او
دلته معلوماتي مواد (کتابونه، ليکني، د مجلو او اخبارونو کتنګ، عکسونه
او فلمونه) راغوند او د خپرено او خپرولو لپاره علاقمندانو ته وړاندې کېږي.
د هېواد والو خخه هیله کېږي، چې په دې کار کې له موږ سره شريک شي.

wardak@afghanic.org، یحيی وردک،

د بن بشار ۲۰۰۸، نومبر

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library